noviny občanov Vavrečky

Vavrečník

Číslo 3/2017

2 Rozhovor 4 Obzretie sa za odpustom 5 Živá krása Vavrečky 7 Naša farnosť 10 Škola, školička

Príhovor starostu

Vážení spoluobčania,

človek sa ani nestihne dostatočne nadýchnuť čerstvého, nového vzduchu na začiatku roka a už je tu jeseň. Treba pomaly porozmýšľať, čo sa stihlo, čo ešte treba dorobiť a čo sa z plánovaného nestihlo a posunie sa o pár mesiacov neskôr.

Stihli sme v termíne dotiahnuť odkanalizovanie časti Starý mlyn. Termín napojenia a reálneho spustenia kanalizácie 30.9.2017 bude dodržaný. Predpokladaný rozpočet z financií obce na túto akciu predstavuje 22 000 eur. Pripravili sme projektovú dokumentáciu na výstavbu verejného osvetlenia v časti Starý mlyn, v súčasnosti prebieha verejná súťaž na zhotoviteľa uvedenej stavby. Predpokladaný rozpočet na akciu je 25 000 eur z obecnej pokladne. Do konca roka by sme ešte chceli spevniť štrkom cesty v tých častiach Starého mlyna, kde sú skolaudované a obývané domy. V súvislosti s touto časťou katastra našej obce by som chcel osloviť občanov – majiteľov pozemkov, aby zvážili pokosenie a úpravu svojich pozemkov, lebo neupravený pozemok znamená automatické zaburiňovanie ostatných obrobených polí v blízkom okolí.

Viacerí občania apelujú na absenciu detského ihriska v našej obci. Mali sme v pláne vybudovať detské ihrisko z plánovanej vyhlásenej výzvy na podávanie žiadostí, ale výzva bola v tomto mesiaci ministerstvom zrušená. Je jasné, že detské ihrisko v obci je potrebné, rozhodli sme sa vybudovať ho z vlastných financií. Stavbu by sme chceli zrealizovať v budúcom roku, predpokladaný rozpočet je 11 000 eur. Na futbalovom ihrisku bola uložená nádrž v objeme 12 000 l, ktorá bude slúžiť ako zásobník vody z podzemného vrtu na zavlažovanie ihriska a pre potreby protipožiarnych zásahov.

Vážení spoluobčania, chcem sa verejne, spolu s vami zamyslieť nad situáciou odpadu v našej obci. Aj napriek neustálym upozorneniam sa situácia v obci nezlepšila, dokonca vznikli nové nelegálne skládky pri kapličke na Pasekoch a pri kríži na Starom mlyne. Chcem sa vopred ospravedlniť občanom, ktorí odpad separujú a riešia smeti podľa pravidiel, že opäť musíme otvoriť túto tému. Javí sa, že niektorí občania jednoducho nerešpektujú nikoho a nič. A práve na takýchto spoluobčanov doplácame. Celá obec, lebo všetci rovnako platíme za vývoz a spracovanie odpadu. V minulosti sa veľkokapacitný kontajner vyvážal 2–3 x do mesiaca, momentálne ho vyvážame 2–3x do týždňa! Nerešpektujú sa žiadne otváracie hodiny a pravidelne sa stáva, že aj keď je zberný dvor otvorený, smeti a odpad sa hodia ku kontajneru, nie dovnútra. Aj keď nie sú otváracie hodiny, vždy vyjdeme občanom v ústrety, stačí len povedať, zatelefonovať. Nezodpovední za sebou nechávajú neporiadok a zmes nevytriedeného odpadu. Stalo sa aj to, že občan, ktorý bol na uvedený fakt upozornený, doslova prichytený pri zanechaní neporiadku, sa vyjadril : „ aspoň budú mať vaši pracovníci čo robiť.“ Čo k tomu dodať? Smutné. Nechápem a myslím, že takéto konanie nechápe väčšina obyvateľov našej obce. Osobne si myslím, že pokuty nič nevyriešia. Zodpovednosť musí byť v nás, v rodinách, veď aj tam sa musia dodržiavať nejaké pravidlá.

Blíži sa mesiac október, ktorý patrí úcte k starším. Vážim si všetkých spoluobčanov, ale ku starším mám prirodzenú úctu a rešpekt. Zo srdca vám - starším, prajem hodne zdravia, energie poradiť, keď si mladí nevedia dať rady a prajem lásku, aby ste sa cítili stále milovaní a potrební.

Starosta Peter Kružel

Rozhovor

S HLAVOU V OBLAKOCH

Každý z nás má nejaký sen. Niečo vidieť, niečo urobiť, niečo niekomu povedať, niečo zažiť. A ak ho nemá, tak len preto, lebo vnútorný hlas mu hovorí – to predsa nejde ľahko, to sa nedá, to je len pre vyvolených! A ten vnútorný negatívny hlas je veľakrát taký ukričaný, že vyhrá. A človek ho poslúchne. Ale našťastie, nie každý človek reaguje na negatívny krik rozumu. Sú aj takí, čo majú svoje sny od nepamäti, od útleho detstva a riadia sa silou srdca. Jedného takéhoto „snílka" z Vavrečky - Mikuláša Košťála, pilota športových motorových rogál a najnovšie aj pilota športových lietadiel, som sa jednoducho išla opýtať:

- Miky, prosím ťa, ako sa z jednoduchého, obyčajného chlapa z Vavrečky môže stať pilot?

Tak na toto ja žiadny recept nemám. Odjakživa som miloval lietadlá. Vždy, keď som počul zhora hukot leteckého motora, túžobne som pozeral na strieborné telá lietadiel. Neskutočne ma priťahovali. Jednoducho povedané, naozaj hlava v oblakoch. Kamaráti sa mi niekedy aj smiali, ale ja som len sucho odpovedal: „ keď budem pilot, všetkým vám zakývam."

- A zakýval si. Túžba stať sa pilotom, sa ti vyplnila. Určite to však nebolo také jednoduché. Tak ako sa to vlastne dá?

Jasné, že to nie je také jednoduché, ale tá prvotná túžba tam musí byť. A musí byť veľká. V škole som lietanie a možnosť vzdelávania ako pilot ani nespomenul. Jednak som v škole ako žiak nevynikal a stačil fakt, že chodím do kostola a na náboženstvo a škola bola v nenávratne. Ja som sa vlastne prvýkrát stretol s lietaním pri výcviku vodných záchranárov, ktorý som absolvoval. Skákali sme do vody z helikoptéry. Helikoptéra a jej pilotovanie ma však neočarilo. Iné to bolo so športovými lietadlami. Aj som si začal hľadať potrebné informácie a raziť cestičku ku lietaniu, veľmi sa mi páčili aj športové rogalá, ale hneď prvé poznatky boli odradzujúce. Výcvik aj samotné športové rogalo bolo pre mňa veľmi drahé. Tak som ten nápad odložil do šuflíka. Prešiel nejaký čas, ale myšlienky na lietanie jednoducho okolo mňa neustále lietali. Ako divé osy. Doslova ma bombardovali. Tak som sa rozhodol, že sa do toho zahryznem.

- Čo to v tomto prípade znamená zahryznúť sa?

Tak toto zahryznutie som ani ja zo začiatku neodhadol a keby nebolo priaznivých okolností, pár dobrých ľudí a mojej veľkej túžby, vylámal by som si zuby. Lietať v oblakoch a pilotovať neznamená len úspešné zvládnutie leteckého kurzu. Ten som absolvoval na leteckej škole v Lučenci a mal som vynikajúceho inštruktora – najvyššieho šéfa inštruktorov športového lietania. Oveľa ťažšie a úradne zložité bolo vyriešiť možnosť vzletov a pristávania vo Vavrečke. Mal som od začiatku taký úmysel, že nie ja budem chodiť za lietaním, ale lietanie prinesiem do Vavrečky. Aby si mohli naši, ale aj záujemci z rôznych kútov Slovenska pozrieť tú krásu z výšky, aby zažili ten nádherný pocit z voľnosti. Bolo to nekonečné množstvo vybavovačiek a povolení na zem a na vzduch hlavne preto, že lietanie na Orave nemá žiadnu tradíciu, v tomto kraji je to úplná novinka. Obec mi vyšla s pristávacou plochou v ústrety, Dopravný úrad, Letecký úrad, inšpektorát, ochranári aj policajti prikývli, a tak sa narodilo „Letisko pri hnojisku". Už ten názov bol humorný, ale napísal ho sám život. Niežeby bolo nekvalitné, ale jednoducho letisko sme vybudovali tam, kde bola vhodná plocha. A bolo tam aj hnojisko. Teda bolo jasné, že: Letisko pri hnojisku. V súčasnosti je letisko už za futbalovým ihriskom. A podľa správnosti je to vzletová a pristávacia plocha pre športové rogalá a športové lietadlá. Letisko je úplne niečo iné. Finančne mi ešte v tých začiatkoch pomohol Lojzo Somsedík a teraz so stavbou hangáru Jaro Hrubjak, veď som musel postaviť pre rogalo a teraz už aj pre športové lietadlo nejaký stánok.

- V októbri osláviš 10 – te výročie lietania. Za tú dobu si určite nalietal kopu hodín s kopou rôznych ľudí...

Veru tak. Kopa hodín s kopou rôznych ľudí. Vystriedalo sa ich tu už veľa z rôznych kútov Slovenska a aj z rôznych krajín. Obyčajní, zvedaví, dobrodružní, nahnevaní, natešení, vzdelaní, ale aj jednoduchí a mal som v oblakoch aj urodzených. Najvzácnejšia návšteva bol holandský princ Andrew. Vtipné bolo to, že ja som nevedel o koho ide, tak som sa správal a vysvetľoval bezpečnosť a postup ako ostatným. Keď mi jeho sprievodca povedal o koho ide, rozklepali sa mi kolená. A popritom bol to skromne sa správajúci pán. Lietal som aj s návštevou z Indie, Nového Zélandu, o ľuďoch takmer z celej Európy nehovoriac. Ale najväčšiu úctu mám pred zdravotne postihnutými – vozíčkarmi. Tých beriem do oblakov grátis. Ide z nich neskutočná pokora k životu. Vedia sa nenormálne tešiť z takéhoto zážitku, možno práve preto, lebo pre väčšinu ľudí je to absolútne nemysliteľné – vozíčkar a rogalo? Dokonca som lietal na rogale aj s nevidiacim. Poviete si : „ načo nevidiaci na rogale?", veď z výhľadu nemá nič. Ale opak je pravdou. Nádherný svet okolo nás vnímajú, len pri tom používajú iné zmysly, ktoré my vôbec nevyužívame. Svet vidia cez prúdenie vetra, zachytia každý tieň aj lúč, cítia vodu, údolie aj masív hory a mozog im namaľuje obraz krajší ako je skutočnosť. Najväčšou odmenou sú pre mňa ich slová nadšenia zo zažitého letu a samozrejme aj ich dôvera v moje letecké zručnosti. To je pre mňa bonus za poskytnutú službu, že môžem spolu s nimi zdieľať nádherné a neobyčajné zážitky z „neba".

- Prezraď, mal si aj človeka, ktorý to jednoducho nezvládol? A kto je odvážnejší, ženy alebo muži?

Samozrejme, že mal. Lietanie nie každý zvládne na prvý raz. Stáva sa to málo, ale stane sa. A nie je rozdiel v odvahe medzi chlapom a ženou. Pred každým letom robím najprv predletovú prípravu. Dohoda medzi pilotom a klientom o základných znameniach, palec hore – OK, palec dole – ideme pristáť. Pred letom sa pýtam na rôzne veci

a skutočnosti, ktoré sú veľmi dôležité, ale pre klienta niekedy nepochopiteľné. Veď si len predstavte, že sa spýtate elegantnej panej v rokoch, ktorá dostala let na športovom lietadle ako darček k narodeninám: „ pani, beriete lieky? A aké? Na srdce, na tlak, navštevujete psychiatra?“ Alebo sa spýtate: „ pane, máte svoje zuby?“ Dosť, že mi neodpovedal: „ nie, manželkine!“ Je to veľmi osobné, ale nedá sa nič robiť, človek musí byť na všetko pripravený, aby vedel ako má konať. Pred vzletom sa najprv pomodlím, a klient sa vždy pridá „...Pane tebe na slávu a nám na radosť.“ Aj napriek rozhovoru a príprave sa mi stáva aj to, že po lete si musí klient čistiť prilbu...ale aj to patrí k životu. Aspoň sa uľaví na žalúdku.

- Určite máš veľa záujemcov, čo frčí viac rogalo alebo lietadlo?

To je asi tak na rovnako. Klienti sa ma pýtajú aký je základný rozdiel a čo je bezpečnejšie. Dá sa to trochu porovnať s jazdou na motorke a v aute. Motorka je rogalo a auto je lietadlo. Rogalo je väčší adrenalín a pocitovo asi aj väčší zážitok. Je z neho oveľa lepší výhľad a pocit voľnosti je neskutočný. S rogalom lietame iba ráno alebo večer, kvôli počasiu a kvôli prúdeniu vetra. Lietadlo je jednoducho pripravené hocikedy cez deň.

- Čiže s lietadlom si môžeš lietať kedy chceš. Klient príde a letíte.

Nie, nie, to určite nie. Hneď pri leteckom kurze prvá informácia pre budúcich pilotov bola, že najdôležitejšia vec pre pilota pred vzletom je informácia o počasí a pokora. Ak toto nemáš, nechoď hore! To znamená, že nemôžem letieť ani s lietadlom kedy chcem. Musia byť vhodné poveternostné podmienky. A o tej pokore sa dá dlho rozprávať. Poznám aj takých pilotov, čo frajersky lietajú pár metrov popod vysoké napätie, ale tu frajerina nemá miesto. Pilot si musí uvedomiť, že na lietaní je najťažšie vzlietnuť a bezpečne pristáť, to je skutočný kumšt v pilotovaní.

- Máš niekedy strach, alebo lepšie povedané, mávaš pri lietaní pohodu aj nepohodu? Myslím tú duševnú.

Strach nie, strach býva väčšinou z neznáma, a to už mám dávno v hlave spracované. Ale pohoda je niekedy taká bonusová, vyskočí na 100%. Vtedy je to fantastické. Niekedy sa mi zdá, akoby to sálalo zo samého klienta. Veľmi dobre sa mi napríklad lieta s kňazom a aj mníšky som už bral do oblakov. Vtedy je o nás postarané aj zhora – trieda starostlivosti: 5 hviezdičiek. A vždy, vždy pred letom si hovorím „AHOJ“, je to vlastne kresťanský pozdrav – poskladaný z prvých písmen latinských slov: „ add, honore Jesu! Na poctu Ježišovu!“ Mne pomáha aj to. A veľmi.

- Pilotom nie je každý, stretol si sa s prajnosťou alebo so závisťou?

Aj, aj. Zo začiatku to bola skôr nedôvera od ľudí. To je asi normálne pri hocičom inom, čo je nové, ešte nepoznané. Ani veľa klientov z Vavrečky nebolo. Skôr prichádzali cudzí. Ale teraz je situácia taká, že hádam ani nie je domu vo Vavrečke, z ktorého by niekto nebol so mnou lietať. A či mi ľudia veria, alebo nie – na lietaní sa zbohatnúť nedá. Veď ja normálne chodím do práce, neživím sa lietaním. Je to koníček. Niekto hrá futbal, niekto bicykluje, niekto maľuje a niekto pozerá telku. Ja lietam. Začal som pred rokmi stavať rodinný dom. Doteraz ho nemám dorobený. Lietanie zobralo veľkú čiastku financií, ale stálo to za to. Som rád, že som si túžbu z detstva splnil. A vlastne si ju stále plním. A vidím, že lietanie učarovalo aj mnohým ďalším. Často sa vracajú. Dokonca už tu vo Vavrečke nepilotujem sám. Pridal sa so svojím rogalom Janko Fedor. Pre zaujímavosť: niektorí si možno pamätajú rozprávku „Lietajúci strýko Fedor“. Tak sa hocikedy zamyslím – ako tie okolnosti a náhody do seba zapadajú. Treba však povedať, že Janko nelieta kvôli rozprávke, ale len a len pre tú lásku k voľnosti a adrenalínu, ktorý športové lietanie ponúka. Lietanie je buď pre vás tabu, alebo láska na celý život. Ja som jednoducho zamilovaný...

A ja len dodávam, že presne tak. Lietanie je fantastická vec. Adrenalín, triaška, nevýslovná radosť k životu, obdiv k Stvoriteľovi, slzy aj smiech zároveň...Vyskúšala som. Rogalo aj lietadlo. Vrelo odporúčam. Konečne mávam zasa farebné sny ako v detstve.

Všetky potrebné informácie o letoch:
www.letysmikulasom.sk /i.h./

Zo života v obci

OBZRETIE SA ZA ODPUSTOM

Každoročne, slávnostne, pokorne, veselo, ale aj všelijako ináč slávime odpust. Aj tento rok sme slávili. Rôzne. Odpust je vlastne „odpust" – odpusť Bože, odpusť rodina, odpusť priateľ, sused ap.". Etymologicky to naozaj súvisí so slovom „odpustit". Boh nám odpúšťa rád, lebo sme jeho deti. Ale aj my odpúšťame radi? Alebo lepšie povedané, odpúšťame vôbec? Na odpúšťanie – teda odpustovanie sa treba pripraviť. Odpust je slávnosť, kde by si veriaci mali uvedomovať Božiu blahosklonnosť k človeku a naplno ju využiť. Pri oslave svätého patróna farnosti môžu veriaci dostať z pokladu milostí štedrejším priehrštím. Samozrejme, že k odpustu patrí aj slávnostný odev, slávnostné stolovanie a kultúrne podujatia, zábava, ale toto je až na druhom a treťom mieste. Ak sa pri odpustovaní zameriavame viac na pokrm tela, ako na pokrm duše, neriešime odpúšťanie. Ak by sme svojej duši venovali toľko času, ako všetkým ostatným predodpustovým činnostiam /upratovaniu, nakupovaniu, vareniu, pečeniu/, žiarila by svätosťou.

V niektorých častiach Slovenska sa odpust nazýva „hody". Ak odpust sú hody – tak jedine pre dušu... Aspoň tak by to mal kresťan chápať. Tento rok, ako tradične, sa opäť zišli rodiny, priatelia, rodáci pri svätej omši, spoločných slávnostných obedoch v rodinách, spoločnom futbalovom zápolení, a aj pri spoločnej tancovačke. A opäť sme pasovali predškolákov na prváčikov, zaspievali sme si s hosťom programu Marošom Bangom pesničkové hity a zablahoželali sme k 60-temu výročiu spoločného manželského života manželom Jozefovi a Žofii Krivdovcom a Jozefovi a Margite Florkovcom, ktorí pridali aj zopár overených rád, ako si poradiť s manželským zväzkom na dlho – predlho. A samozrejme, nebolo by takej skvelej atmosféry na Odpustovej slávnosti bez Vavrečského chrámového zboru. Všetkých nás potešili na slávnostnej svätej omši v kostole a neskôr poobedným koncertom v amfiteátri.

Ak sme pri tom nezabudli na spomínané odpúšťanie a nakŕmili sme dostatočne aj dušu, všetko je v poriadku. Môžeme sa tešiť opäť o rok.

/i.h./

ŽIVÁ KRÁSA VAVREČKY

Staviame, budujeme, opravujeme, dláždime, maľujeme svoje obydlia, ale...bez zelene, kvetov, balkónových výsadieb, záhradných úprav, by to nebolo to pravé orechové. A teraz nemyslím „pravé orechové“ z pohľadu dokonalého dizajnu, aranžovania alebo nebodaj drahých sadovníckych úprav. To pravé orechové na našich príbytkoch je tá pečať domova. Pečať obývaného domu, pečať starostlivých a pracovitých rúk. Vo Vavrečke majú takmer všetky domy a domčeky túto pečiatku domova – kvety, záhradka, rozkvitnuté kríky a voňavé bylinky, v záhradách zelenina a ovocie. Každý dom podľa toho, čo domáci milujú. Aj podľa toho sa dá bez opýtania zistiť, kto tam býva. Jednoducho jasný jazyk, rozumie mu každý, netreba sa učiť cudzie slovíčka. Vavrečka sa rozrastá, pribúdajú nové domy a pribúdajú aj krásne balkóny, vysadené predzáhradky, kvety od výmyslu sveta, ale zostávajú aj tie tradičné záhradky našich mám, plné voňavých pivoniek, klincov a ruží . A to je dobré. Je vidieť, že vo Vavrečke tie starostlivé ruky nechýbajú. Preto sme sa rozhodli uverejniť zopár foto ako inšpiráciu. Vopred sa ospravedl-ňujeme všetkým, ktorých krásne záhradky nie sú uverejnené..., určite niekedy nabudúce.

/i.h./

Živá krása Vavrečky

Živá krása Vavrečky

Naša farnosť

SVÄTÁ, ALEBO SEDEMBOLESTNÁ ?

Kaplnka v našej obci je len malou sakrálnou stavbou, ale je pre nás veľkým dedičstvom po našich predkoch. Priamy pamätník pravidelných bohoslužieb v Kaplici sv. Anny už nežije, nemá kto porozprávať, ako to bolo. Tak prečo si to trošku nepripomenúť. O výstavbe kaplnky nám síce hovorí viacero prameňov, no informácie , ktoré obsahujú, sú veľmi stručného charakteru. Za hlavný prameň považujeme vizitácie spišského úradu, nachádzajúce sa v diecéznom archíve. Ďalším dokumentom, ktorý obsahuje údaje týkajúce sa vzniku kaplnky, je obecná kronika, ktorá ale obsahuje len malé množstvo informácií, citujeme:

„Po šťastnom prekonaní choroby boli postavené kaplnky v Slanici, Bobrove i vo Vavrečke. Bolo to roku 1832 po ohni. Pri káplici bola drevená veranda v rozmeroch 6 x 4m. V káplici boli obrazy sv. Cyrila Metoda, Jána Krstiteľa, Matky pod Krížom – olejomaľby.“ Zmienku o tejto ka-plnke nájdeme aj v knihe „Vavrečka“ od autora Petra Hubu, kde sa píše nasledovné: „Kaplnku, ktorá stojí v obci dodnes, postavili v rokoch 1829-1830 z darov Juraja Kubicu.“

Po preskúmaní pramennej bázy, by sme mohli konštatovať, že rok výstavby kaplnky v kronike je nesprávny. Obecná kronika datuje postavanie v roku 1832. Tento rok dokonca dokumentuje aj Ján Hudák v knihe „Patrocínia na Slovensku“. Na fasáde kaplnky tiež možno nájsť rok 1832, ktorý sa považuje za oficiálny rok postavenia. No vizitácie uvádzajú ako rok postavenia 1830 a tiež dokladujú vyhlásenie týkajúce sa starostlivosti kaplnky, ktoré bolo podpísané tiež v tomto roku. Preto sa môžeme priklоniť k názoru historika Petra Hubu, pôsobil ako riaditeľ Okresného archívu a Oravskej galérie, ktorý píše, že výstavba kaplnky prebehla v rokoch 1829-1830. Patrocínium tejto kaplnky môže byť na prvý pohľad trochu sporné. Problém badať v nezhode dokumentu z cirkevnej vizitácie, terajším povedomím obyvateľstva a knihou Patrocínia na Slovensku. Podľa vizitácií, ktoré boli vykonané za biskupa Jozefa Bélika v rokoch 1829-1833, je kaplnka zasvätená Sedem-bolestnej Panne Márii. Tento fakt môžeme podložiť aj samotným interiérom kaplnky, v ktorom oltárny obraz vyobrazuje práve Sedembolestnú Pannu Máriu. Napriek samotnému dokumentu vizitácie a oltárnemu obrazu sa toto patrocínium v súčasnom období neuctieva. Ján Hudák v knihe Patrocínia na Slovensku dokumentuje, že kaplnka je zasvätená sv. Anne. Tu môžeme vidieť daný rozpor v tejto oblasti. V súčasnosti sa v tejto kaplnke každoročne slávi svätá omša vo sviatok sv. Anny, nie na Sedembolestnú Pannu Máriu. Je veľmi zvláštne, prečo sa pôvodné patrocínium neuctieva. S vysokou pravdepodobnosťou, dôvodom tejto zmeny bola výstavba novej sakrálnej budovy, kostola, ktorý bol zasvätený práve sv. Anne. Za hlavný prameň histórie považujeme vizitácie z roku 1833. Lenže v dobe, keď sa konala vizitácia, bola Vavrečka mladá filiálka, fungovala len 3 roky. Práve kvôli tomu možno badať, že vizitátor samotnej Vavrečke nevenoval toľko priestoru ako farnosti Námestovo, alebo iným, dlhotrvajúcim filiálkam. Napriek tomu sa môžeme vo vizitácii, ktorá bola písaná ručne, samozrejme v cirkevnom jazyku, latinčine, dočítať, že podnet k stavbe kaplnky nepochádza z farského úradu Námestova, ale od obyvateľa Vavrečky, Juraja Kubiczu. Ten dal postaviť kaplnku

na vlastné náklady, kvôli tomu môžeme usudzovať, že bol zámožným farníkom.

Toto priezvisko sa spomína aj v obecnej kronike v súvislosti s roľou. V roku 1778 bolo vo Vavrečke už 310 ľudí na 7 roliach. Spomína sa tu roľa Mrázová, Gavurová, Šoltýská, Zvarová, Ketešová, Kubicová, Snadíková. Toto meno sa spomína v kronike aj v roku 1828, kedy sa konal súpis domov a hospodárskych stavieb. Je označované za najrozšírenejšie meno v dedine.

Kaplnka nemala žiadnu fundáciu. Prvým kostolníkom bol Štefan Koszyal (Koštál), ktorý sa o ňu staral a pomáhal pri príprave bohoslužieb. Od postavenia kaplnky, na základe inzultu od biskupa, bola povinnosť farára slúžiť v nej sv. omšu, no bolo to bez determinácie, ohraničenia, čiže podľa priania veriacich vo Vavrečke. Ďalej sa vo vizitáciách spomína, že na túto kaplnku sa nevzťahovali žiadne odpustky pri sláveniach veľkých sviatkov, čo môže byť dôvodom, prečo sa neuctieva patrocínium Sedembolestnej Panny Márie. Vizitácie tiež opisujú vyhlásenie, ktoré spísal Juraj Kubicza spolu s richtárom obce, Imrichom Hrkeľom. V kronike obce meno richtára nie je spomínané, je známe len vďaka vizitáciám. Jednalo sa o vyhlásenie, že starostlivosť o túto kaplnku berie na seba obec. Tento dokument bol napísaný ešte v bernolákovčine. Vyhlásenie bolo napísane dňa 18. februára 1830 pred oravským arcidiakonom a farárom v Zubrohlave, Pavlom Vičkajom. Tento dokument bol podpísaný richtárom obce, Imrichom Hrkeľom, prísažníkmi, Ondrášom Uchalčikom a Ondrášom Janoľom, miestnym notárom, Jánom Zembiakom a inými, ktorí boli prítomní a to: Štefan Košťál, Matúš Galas, Jozef Mišudík, Jano Štefčík, Jozef Jurček, Ignác Kubica, Tomáš Radzony, Jano Smržík, Jozef Jančík, Matúš Chovančák, ktorí podpísali toto vyhlásenie, čím pred notárom súhlasili, že obec preberá starostlivosť o kaplnku. Zaujímavosťou, ktorá sa spomína vo vizitácii je približný čas, za ktorý prišiel farár z Námestova do Vavrečky. V tej dobe trvala cesta pešo cez lávku približne 45 minút. Farárom v Námestove bol Imrich Brossko a funkciu kaplána zastával Ján Nyarssy.

Interiér kaplnky bol veľmi skromný. Vybavenosť liturgických predmetov nebola pompézna a ani početná, zodpovedala len potrebe liturgického slávenia. Nachádzal sa tu oltár, ktorý pozostával z taber-nákula, slúžiace na uchovanie Oltárnej sviatosti a obrazu Bolestnej Panny Márie, nachádzajúci sa na oltári. V súčasnosti sa na oltári nachádzajú aj sochy svätých a anjelov. V prípade techniky maľby oltárneho obrazu sa jedná o olejomaľbu na plátno. Autorstvo obrazu je neznáme. Hlavnú časť oltára tvorí bohostánok, na ktorom je vyobrazenie Obetovanie Izáka. Po bokoch sa nachádzajú oltárni anjelici v kľačiacej polohe. Oltár prebehol reštauráciou, ktorú vykonal Jozef Rarota v rokoch 1995-1997. Podľa dokumentu z vizitácií sa na oltári nachádzalo aj šesť svietnikov z bieleho dreva, ktoré v súčasnosti už nie sú súčasťou oltára. Momentálne sa štyri svietniky nachádzajú v sklade na farskom úrade o zvyšných dvoch sme nenašli žiadne informácie. Súčasťou interiéru kaplnky mala byť aj socha sv. Jána Nepomúckeho, ktorá sa nezachovala. Pre službu kňaza tu bol pripravený kompletný liturgický odev, ktorý pozostával z jednej kazuly, (husličkový vrchný ornát), jednej bielej alby s cingulom (spodný odev kňaza), jednej štóly a jedného humerálu, ktorý slúžil na zakrytie profánneho odevu. Pre tento liturgický odev bola zhotovené skriňa na odkladanie a uchovanie odevu. Ani jeden z týchto predmetov sa nezachoval. Všetky tieto liturgické predmety zabezpečil Juraj Kubicza. Síce kaplnka mala aj zvonicu, ale dokument vizitácie nám nič nehovorí o zvone.

/Mgr. A. Sklárčiková/

DEŇ FARNOSTI

Dňa 27. 08. 2017, poslednú augustovú nedeľu sa uskutočnil v našej obci Deň farnosti. V znamení spoločného stretnutia prežívali veriaci Deň farnosti vo Vavrečke po prvý krát. Táto myšlienka sa zrodila u nášho duchovného otca. Podujatie sa začalo slávnostnou sv. omšou o 10:30 hod. Program pokračoval spoločným posedením, kde sa stretli viacerí veriaci. Podával sa chutný guláš, o ktorý sa nám postarali šikovní oteckovia. Samozrejme nemohlo chýbať občerstvenie ako pivko, kofola a vínko. Šikovné mamičky, staré mamy a babičky napiekli výborné koláčiky. Celý tento deň nám spríjemňovala ľudovými piesňami naša vavrečská kapela. Týmto všetkým sa toto podujatie nekončilo, pre deti boli pripravené rôzne športové aktivity a maľovanie na tvár. Prialo nám aj krásne

slnečné počasie, ktoré vyšlo na jednotku. Organizátori usilovne pracovali na príprave, kde si prišli na svoje všetci – od tých najmenších až po dospelých. Deň farnosti je predovšetkým priestor, kde sa stretnú veriaci, ktorí sa môžu spoločne porozprávať, zabaviť a stráviť čas v príjemnom duchu, a tak spoločne vytvoriť krásnu rodinnú atmosféru. Na záver chceme poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili a pomohli, aby sa tento deň uskutočnil. Tešíme sa zasa o rok.

/Beáta Rentková/

Zo života našej školy

ŠKOLA, ŠKÔLKA, ŠKOLIČKA...

Jasné, už je to tu zasa. Ach, ach, tá škola! Niektorí žiaci, /dokonca aj niektorí rodičia/ by boli najradšej, keby sa počas prázdnin vyparila, ale ona nie a nie. Jednoducho si tam stále stojí a veselo sa vyškiera na všetkých okoloidúcich. Na tých žiakov, ktorí sa jej boja, dokonca aj zuby cerí, lebo okrem iných činností / učenie, vychovávanie, zabávanie, kamarátenie, vymýšľanie/ škola najradšej straší. Vo všeobecnosti platí, že strašiť môžete iba tých, ktorí sa boja. Ak sa niekto nebojí, darmo strašíte. Hrôzu nevyvoláte. Takže: škola sa len navonok naparuje. V skutočnosti celý školský rok slúži všetkým hore vymenovaným činnostiam. A nie je to len učenie !!! Veľkú časť svojej práce venuje zábave a vymýšľaniu, cvičeniu, kresleniu a iným záujmovým činnostiam. Každý si môže nájsť okrem povinného aj to svoje, to obľúbené. Napríklad v športovom, futbalovom, divadelnom a výtvarnom krúžku. Dokonca si môžete aj zatancovať v krúžku mažoretiek. Na všetky deti, detiská a detičky čakajú každé ráno pani učiteľky: Mgr. Zdena Buganová, Mgr. Natália Kasanová, Mgr. Anna Veľká a Mgr. Jana Chlustinová. A na všetky detváky ráno čaká aj pani riaditeľka PaedDr. Iveta Kasanová a všetci ostatní, ktorí sa snažia, aby škola fungovala a bola schopná a zdravá po celý rok – ekonómka Bc. Iveta Gloneková, školník Janko Pjentek, upratovačka Iveta Kasanová, kuchárka Mária Baláková. Všetkým obyvateľom školy prajeme, aby sa im v tomto školskom roku darilo, aby žili v láske, múdrosti a zhode, a nezabudnite, škola straší iba tých, ktorí sa strašiť dajú... /i.h./

Spoločenská kronika

Narodili sa

Šimon Hurák
Juraj Dendis
Patrik Jagelka
Karolína Sklárčiková
Tatiana Adamcová
Tibor Cehlárik

Zosobášili sa

Róbert Kolena a Denisa Majkútová
Laura Kurtulíková a Jozef Vajdiar
Nora Somsedíková a Marek Urban
Martina Hvoľková a Lukáš Puvák

Blahoželáme !

Vavrečník č. 3/2017, 6. ročník, štvrťročník. Vydáva Obecný úrad Vavrečka so sídlom Vavrečka č. 203, 029 01 Námestovo, IČO: 00314951.
Tlač 28.9.2017. Registrované MK SR pod číslom: EV 4599/12, ISSN: 1339-3553 Spracovanie a tlač: K-Sten, Oľga Kolejáková, Vavrečka